

Zadeva C-673/23

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

13. november 2023

Predložitveno sodišče:

Gerechtshof Amsterdam (Nizozemska)

Datum predložitvene odločbe:

19. september 2023

Pritožnice:

Smurfit Kappa Europe BV

Smurfit International BV

Smurfit Kappa Italia SpA

DS Smith Italy BV

DS Smith plc

DS Smith Packaging Italia SpA

DS Smith Holding Italia SpA

Toscana Ondulati SpA

Nasprotne stranke v pritožbenem postopku:

Unilever Europe BV

Unilever Supply Chain Company AG

Unilever Italy Holdings Srl

Predmet postopka v glavni stvari

Pritožba zoper sodbo Rechtbank Amsterdam (okrajno sodišče v Amsterdamu, Nizozemska, v nadaljevanju tudi: Rechtbank), s katero se je to izreklo za pristojno za odločanje o tožbenih zahtevkih zoper stranke, ki nimajo sedeža na Nizozemskem, v zadevi, v kateri gre za škodo, povzročeno z omejevalnim sporazumom.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga člena 8, točka 1, Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju: Uredba Bruselj Ia)

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje, točka (a)

Ali obstaja tesna povezava v smislu člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia med

(i) tožbenim zahtevkom zoper prvotoženo stranko, ki ni naslovnica sklepa nacionalnega organa za varstvo konkurence o omejevalnih sporazumih, ampak je kot subjekt, za katerega se zatrjuje, da spada k podjetju v smislu konkurenčnega prava Unije (v nadaljevanju: podjetje), za ugotovljeno kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije, odgovorna od spodaj navzgor, na eni strani, in

(ii) tožbenim zahtevkom zoper

(A) sotoženo stranko, ki je naslovnica tega sklepa, in/ali

(B) sotoženo stranko, ki ni naslovnica sklepa in za katero se zatrjuje, da kot pravni subjekt spada k podjetju, za katerega je bila s sklepom ugotovljena javnopravna odgovornost za kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije, na drugi strani?

Ali je odgovor drugačen,

(a) če je bila prvotožena stranka, ki je odgovorna od spodaj navzgor, v obdobju veljavnosti omejevalnega sporazuma zgolj imetnica in upravljavka deležev;

(b) – v primeru pritrdilnega odgovora na četrto vprašanje, točka (a) – če je prvotožena stranka, ki je odgovorna od spodaj navzgor, sodelovala pri proizvodnji, distribuciji, prodaji in/ali dobavi proizvodov, ki so bili predmet omejevalnega sporazuma, in/ali opravljanju storitev, ki so bile predmet omejevalnega sporazuma;

- (c) če ima prvotožena stranka sedež v državi članici, v kateri je nacionalni organ za varstvo konkurence ugotovil (le) kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije, na nacionalnem trgu;
- (d) če je sotožena stranka, ki je naslovnica sklepa, v tem sklepu opredeljena kot
- (i) dejanska udeleženka omejevalnega sporazuma, v smislu, da je bila dejansko udeležena pri sporazumu oziroma sporazumih, za katere je bilo ugotovljeno, da se z njimi kršijo pravila o konkurenci, in/ali pri usklajenih ravnanjih, ali
- (ii) pravni subjekt, ki spada k podjetju, za katerega je bila ugotovljena javnopravna odgovornost za kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije;
- (e) če je sotožena stranka, ki ni naslovnica sklepa, dejansko proizvajala, distribuirala, prodajala in/ali dobavljala proizvode, ki so bili predmet omejevalnega sporazuma, in/ali dejansko opravljala storitve, ki so bile predmet omejevalnega sporazuma;
- (f) če prvotožena stranka in sotožena stranka spadata k istemu podjetju,
- (g) [če] so tožeče stranke od prvotožene stranke in/ali sotožene stranke neposredno ali posredno kupovale proizvode in/ali od njiju neposredno ali posredno prejemale storitve?

Prvo vprašanje, točka (b)

Ali je za odgovor na prvo vprašanje, točka (a), pomembno, ali je mogoče predvideti, da bo zadevna sotožena stranka tožena pred sodiščem, ki je pristojno za prvotoženo stranko? Če je odgovor pritrdilen: ali je treba to predvidljivost pri uporabi člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia upoštevati kot ločeno merilo? Ali je glede na sodbo Sumal z dne 6. oktobra 2021 (C-882/19, EU:C:2021:800) načeloma podana? V kolikšni meri je mogoče v obravnavanem primeru na podlagi okoliščin, opisanih v prvem vprašanju, točka (a) (točke od (a) do (g)), predvideti, da bo sotožena stranka tožena pred sodiščem, ki je pristojno za prvotoženo stranko?

Drugo vprašanje

Ali je treba pri ugotavljanju pristojnosti upoštevati tudi, ali bo tožbeni zahtevek zoper prvotoženo stranko uspešen? Če je odgovor pritrdilen: ali pri tej presoji zadostuje, da ni mogoče že v izhodišču izključiti, da bo tožbeni zahtevek uspešen?

Tretje vprašanje

Ali je treba oziroma ali je mogoče domnevo, da (oglobljene) matične družbe odločilno vplivajo na gospodarsko dejavnost svojih hčerinskih družb („domneva

Akzo“), ki velja v konkurenčnem pravu, uporabljati v (civilnopравnih) sporih v zvezi s škodo, povzročeno z omejevalnimi sporazumi?

Četrto vprašanje, točka (a)

Ali so lahko pri uporabi člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia prvotožena stranka (skupaj) različne tožene stranke s sedežem v isti državi članici?

Četrto vprašanje, točka (b)

Ali je člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia ob izključitvi nacionalnih pravil direktna in neposredna podlaga za določitev krajevno pristojnega sodišča?

Četrto vprašanje, točka (c)

V primeru nikalnega odgovora na četrto vprašanje, točka (a) – da je lahko prvotožena stranka le ena tožena stranka – in v primeru pritrdilnega odgovora na četrto vprašanje, točka (b) – da je člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia ob izključitvi nacionalnih pravil neposredna podlaga za določitev krajevno pristojnega sodišča:

ali je pri uporabi člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia možna interna predodelitev zadeve sodišču v kraju stalnega prebivališča tožene stranke v isti državi članici?

Navedene določbe prava Unije

Pogodba o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU), člen 101.

Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, člen 4(1), člen 6(1), člen 7, točke od (1) do (3), člen 8, točka (1), člen 11(1)(b).

Navedene nacionalne določbe

Wetboek van burgerlijke rechtsvordering (zakon o civilnem postopku, v nadaljevanju: Rv), člen 107, člen 110(1) in (3), člen 209, člen 612.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Ta zadeva se nanaša na ugotovitev solidarne odgovornosti [toženih strank in] pritožnic za škodo, povzročeno z dvema ločenima kršitvama člena 101 PDEU, ki sta bili ugotovljeni v sklepu z dne 17. julija 2019 (v nadaljevanju: sklep), ki ga je izdal italijanski organ za varstvo konkurence (v nadaljevanju: AGCM). Sklep se nanaša na omejevalni sporazum na področju kartonskih plošč, ki je veljal v obdobju od 2. februarja 2004 do 30. marca 2017, s katerim se je vplivalo na prodajne cene valovite lepenke in druga podjetja pripravilo do tega, da so

sodelovala pri kršitvi. Poleg tega se sklep nanaša na omejevalni sporazum na področju embalaže, ki je veljal v obdobju od 7. septembra 2005 do 30. marca 2017, pri katerem je šlo za sporazum med najpomembnejšimi proizvajalci kartonske embalaže z namenom izkrivljanja konkurence (v nadaljevanju skupaj: omejevalna sporazuma). V skladu s sklepom je embalažni kartel nudil podporo kartelu na področju kartonskih plošč.

- 2 V predložitveni odločbi sta bila postopka združena. Prve tri [tožene stranke in] pritožnice (prvi postopek) so skupaj poimenovane SK in drugi, posamično pa SK Europe, SK International in SK Italia. Drugih pet [toženih strank in] pritožnic (drugi postopek) je skupaj poimenovanih DS in drugi, posamično pa DS Italy, DS Plc, DS Packaging, DS Holding in Toscana. [Tožeče stranke in] nasprotno stranke v pritožbenem postopku iz obeh zadev so skupaj poimenovane Unilever in drugi, posamično pa Unilever Europe, Unilever Supply Chain in Unilever Italy. SK Europe ima sedež v Naardnu, Nizozemska, SK International v Amsterdamu, Nizozemska, DS Italy pa v Rijswijk, Nizozemska. Druge [tožene stranke in] pritožnice nimajo sedeža na Nizozemskem.
- 3 Družba Unilever Europe je od leta 2017 odgovorna predvsem za nakup surovin in embalažnega materiala za evropske proizvodne obrate skupine podjetij Unilever, vključno s proizvodnimi obrati v Italiji. Pred njo je bila za to odgovorna družba Unilever Supply Chain Company. Skupina podjetij Unilever je na začetku obdobja veljavnosti omejevalnih sporazumov tudi lokalno kupovala embalažo iz valovite lepenke preko pravnih prednikov družbe Unilever Italy.
- 4 Unilever in drugi predlagajo, naj se ugotovi, da jim SK in drugi in DS in drugi na podlagi delikta zaradi njihove udeležbe pri omejevalnih sporazumih solidarno odgovarjajo. Poleg tega predlagajo, naj se SK in drugim in DS in drugim naloži solidarno plačilo odškodnine, katere višina naj se ugotovi v ločenem naknadnem postopku. Unilever in drugi trdijo, da SK in drugi in DS in drugi za zadevno škodo odgovarjajo kot pravni subjekti, ki spadajo k podjetjem v smislu konkurenčnega prava, ki so storila kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov na podlagi prava Unije, ki je bila ugotovljena v sklepu.
- 5 SK in drugi spadajo k skupini podjetij SK, ki opravlja dejavnost na področju embalažnega materiala iz papirja in kartona. Glavna delničarka skupine podjetij SK je družba Smurfit Kappa Group PLC s sedežem v Dublinu, Irska, ki ni stranka v tem postopku. Družba SK International je (vmesni) holding za dejavnosti, ki jih skupina podjetij SK opravlja po vsem svetu. Je 100-odstotna matična družba družbe SK Europe, ki je (vmesni) holding za dejavnosti, ki jih skupina podjetij SK opravlja v Evropi. Družba SK Europe je od pripojitve družbe SK Italia Holdings S.p.A k družbi SK Italia, do katere je prišlo leta 2018, 100-odstotna matična družba družbe SK Italia, italijanske operativne družbe, ki v Italiji opravlja dejavnost na področju proizvodnje kartonskih plošč in embalažnega materiala iz kartona in trgovine na tem področju ter ima tri tovarne v Italiji.

- 6 DS in drugi spadajo k skupini podjetij DS, ki opravlja dejavnost na področju proizvodnje in prodaje surovin za valovito lepenko ter prirezov in embalaž iz valovite lepenke. Družba DS PLC je glavna delničarka skupine podjetij DS. Družbi DS Holding in DS Italy sta holdinga. Družba DS Italy ima 92-odstotni delež v družbi Toscana. Družba Toscana opravlja dejavnost na področju proizvodnje valovite lepenke in embalaž iz valovite lepenke ter ima dve tovarni v Italiji. Družba DS Packaging je leta 2012 prevzela družbo SCA Packaging Italia S.p.A. in opravlja dejavnost na področju proizvodnje in prodaje prirezov in embalaž iz valovite lepenke.
- 7 Družbe SK Italia, DS Holding in Toscana so naslovnice sklepa. V sklepu je bilo ugotovljeno, da sta bili družbi SK Italia in Toscana udeleženi pri omejevalnih sporazumih. Za družbo DS Holding je bilo v sklepu ugotovljeno, da kot (posredna) matična družba odgovarja od spodaj navzgor. Druge tožene stranke [in pritožnice] niso naslovnice sklepa.
- 8 Rechtbank (okrajno sodišče, Nizozemska) se je v izpodbijani sodbi izreklo za pristojno za odločanje o tožbenih zahtevkih zoper tožene stranke, ki nimajo sedeža na Nizozemskem. Zastopalo je stališče, da so tožbeni zahtevki zoper tožene stranke s sedežem na Nizozemskem in zoper tožene stranke, ki imajo sedež v tujini, med seboj tako tesno povezani, da bi bilo smotno, da bi o njih odločalo isto sodišče, da bi se s tem izognili nezdržljivosti sodnih odločb. SK in drugi in DS in drugi so zoper to sodbo vložile pritožbo.
- 9 Pristojnost je na podlagi nizozemskega prava absolutna procesna predpostavka in se jo zato tudi v pritožbenem postopku preizkusi po uradni dolžnosti. Poleg tega so mednarodni pristojnosti Rechtbank Amsterdam (okrajno sodišče v Amsterdamu) z incidenčnim zahtevkom ugovarjale tožene stranke, ki nimajo sedeža na Nizozemskem. Dosedanje navedbe strank se nanašajo le na pristojnost Rechtbank Amsterdam (okrajno sodišče v Amsterdamu) za odločanje o tožbah zoper tožene stranke, ki nimajo sedeža na Nizozemskem.
- 10 Krajevna pristojnost, to je vprašanje, katero sodišče (enake stopnje) je na Nizozemskem pristojno za odločanje o tožbi, ni absolutna procesna predpostavka. Krajevna pristojnost se načeloma določi na podlagi kraja sedeža tožene stranke. Od toženih strank s sedežem na Nizozemskem ima le družba SK International sedež v sodnem okraju Amsterdam. Rechtbank (okrajno sodišče) se je na podlagi člena 107 Rv izreklo za krajevno pristojno. Ta člen določa, da je sodišče, če je pristojno za eno od skupaj toženih toženih strank, pristojno tudi za druge tožene stranke, če so tožbeni zahtevki zoper različne tožene stranke tako povezani, da je skupna obravnava upravičena zaradi učinkovitosti. Zadevne tožene stranke s sedežem na Nizozemskem sicer niso ugovarjale krajevni pristojnosti Rechtbank (okrajno sodišče). Zoper sklep o krajevni pristojnosti ni pritožbe (člen 110(3) Rv). Gerechtshof (pritožbeno sodišče, Nizozemska, v nadaljevanju: Gerechtshof) mora zato na podlagi nizozemskega postopkovnega prava šteti, da je Rechtbank Amsterdam (okrajno sodišče v Amsterdamu) krajevno pristojno za vse tožene stranke s sedežem na Nizozemskem.

- 11 Za ugoditev tožbenim zahtevkom v glavni stvari je treba predvsem ugotoviti odgovornost vseh toženih stranki, ki jo zatrjujejo Unilever in drugi. Unilever in drugi predlagajo, naj se višina škode določi v postopku za ugotovitev škode (člen 612 Rv). To je ločen naknadni postopek, ki je na podlagi nizozemskega prava običajen, ni pa obvezen. Da se lahko zadeva z dodelitvijo prenese v postopek za ugotovitev škode, da bi se v tem naknadnem postopku določila višina škode, zadostuje, da je verjetno, da je Unilever in drugim nastala škoda.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 12 Vprašanja o razlagi so povezana s posebno naravo zadeve, pri kateri gre za zadevo, katere predmet je škoda, povzročena z omejevalnim sporazumom, ki je nastala zaradi kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov na podlagi prava Unije na italijanskem trgu, ki jih je ugotovil AGCM. Nekatera od postavljenih vprašanj so pomembna tudi za druge postopke o škodi, povzročeni z omejevalnimi sporazumi, ki potekajo na Nizozemskem, na primer za nek drug tovrstni postopek, v katerem Gerechtshof (pritožbeno sodišče) danes delno postavlja enaka vprašanja, in za postopek, v katerem je vprašanja 26. junija 2023 predložilo Hoge Raad (vrhovno sodišče, Nizozemska) (C-393/23, Athenian Brewery und Heineken).

Prvo vprašanje, točki (a) in (b)

- 13 Gerechtshof (pritožbeno sodišče) se v tej zadevi sooča z različnimi stališči glede vprašanja, ali obstaja oziroma lahko obstaja tesna povezava v smislu člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia med tožbenim zahtevkom zoper družbo SK International in/ali druge tožene stranke s sedežem na Nizozemskem, na eni strani, in vsakim posameznim tožbenim zahtevkom zoper tožene stranke s sedežem v tujini, na drugi strani, in ali je pomembno, da lahko zadevna tožena stranka predvidi, da bo tožena pred Rechtbank Amsterdam (okrajno sodišče v Amsterdamu), ki je sodišče, pristojno za prvotoženo stranko družbo SK International.
- 14 V skladu s stališčem, ki ga zastopajo Unilever in drugi, tesna povezava obstaja zato, ker tožbeni zahtevki zoper družbo SK International (in morda tožbeni zahtevki zoper druge tožene stranke s sedežem na Nizozemskem), na eni strani, in tožbeni zahtevki zoper tožene stranke s sedežem v tujini, na drugi strani, temeljijo na solidarni odgovornosti za isto škodo, pri čemer so vse tožene stranke tožene kot subjekti, ki spadajo k podjetjem, za katera je bilo v sklepu ugotovljeno, da so z enotno in trajajočo kršitvijo ravnala v nasprotju s prepovedjo omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije. To stališče temelji na cilju, ki se uresničuje z odškodnino, in sicer zagotavljanju učinkovite uporabe prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije (glej sodbo z dne 6. oktobra 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, točka 67, v nadaljevanju: sodba Sumal).

- 15 V skladu z drugim stališčem lahko v takem primeru kot prvotožena stranka nastopa le naslovnik sklepa ali celo le subjekt, ki je dejansko sam kršil konkurenčno pravo. V skladu s tem stališčem tega, da je lahko tak subjekt (ki ni naveden v sklepu) prvotožena stranka, ni mogoče utemeljiti s tem, da subjekti, ki spadajo k podjetju, ki niso sodelovali pri kršitvi, odgovarjajo od spodaj navzgor in/ali od zgoraj navzdol. Cilja ustreznega delovanja pravosodja naj ne bi bilo mogoče doseči s širokim krogom možnih prvotoženih strank. S tem naj bi se odvzelo vsebino načelu iz člena 4(1) Uredbe Bruselj Ia in povzročilo nepredvidljivo uporabo pravil o pristojnosti ter nezaželen „forum shopping“, ker bi bila lahko v takem primeru pristojna sodišča v (skoraj) vseh državah članicah. To bi bilo v nasprotju z zahtevo po predvidljivosti, ciljem, da bi morala biti pravila o pristojnosti čim bolj predvidljiva, in načelom, da bi se morala posebna pravila o pristojnosti, kot je člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia, uporabljati le v nekaterih točno določenih primerih, ki jih je treba razlagati ozko. Zlasti tožbeni zahtevki zoper subjekt, ki ni naveden v sklepu, pri katerem se zatrjuje odgovornost od spodaj navzgor, in zoper subjekt, pri katerem je bila, ker je del podjetja, v sklepu prav tako ugotovljena le odgovornost od spodaj navzgor, naj bi bili preveč oddaljeni, da bi lahko izpolnjevali pogoj tesne povezave, še zlasti, kadar gre za tožbene zahtevke zoper subjekte, ki ne spadajo k istemu podjetju. V skladu s tem stališčem je lahko člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia podlaga za pristojnost le, če lahko tožene stranke predvidijo, da se tožbe zoper njih lahko vložijo pri sodišču, ki je pristojno za prvotoženo stranko. To naj pri zelo oddaljenih subjektih različnih podjetij ne bi bilo mogoče.
- 16 Gerechtshof (pritožbeno sodišče) meni, da ni združljivo s ciljem učinkovitega izvajanja prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije, če se že v izhodišču izključijo subjekti, do katerih lahko obstaja tesna povezava in/ali ki so lahko prvotožena stranka. Zagovarjati je mogoče stališče, da se morajo tožbeni zahtevki, ki so bili zaradi enotne in trajajoče kršitve prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije, vloženi zoper tožene stranke, ki se štejejo za odgovorne subjekte neposredno na podlagi prava Unije, nanašati na isti dejanski in pravni položaj, če so lahko te tožene stranke predvidele, da bodo tožene pred sodiščem v kraju stalnega prebivališča prvotožene stranke. V zvezi s predvidljivostjo je lahko pomembno, da ima lahko kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov, ki jo določa pravo Unije, za posledico odškodninske tožbe številnih tožečih strank zoper številne subjekte, ki odgovarjajo neposredno na podlagi prava Unije. Vendar je lahko povezava med tožbenim zahtevkom zoper prvotoženo stranko in tožbenim zahtevkom zoper neko drugo toženo stranko zaradi konkretnega dejanskega stanja in konkretnih okoliščin neke zadeve tako ohlapna, da potrebne tesne povezave v smislu člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia ni. V teh primerih ni mogoče zastopati stališča, da obstaja tveganje nezdržljivosti sodnih odločb, če se tožbeni zahtevki zoper različne tožene stranke ne bodo obravnavali pred istim sodiščem. To pomeni, da ima predvidljivost pri ugotavljanju, ali gre za isti dejanski in pravni položaj, funkcijo popravnega mehanizma. Ta razlaga je skladna s sodbo z dne 21. maja 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335), ustreza cilju člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia (ustrezno delovanje pravosodja), prispeva k učinkovitemu in dejanskemu izvajanju

konkurenčnega prava Unije ter se z njo upošteva, da ni hierarhije med tožbenimi zahtevki in da pri uporabi člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia ni podrobnejših zahtev za prvotoženo stranko.

Drugo vprašanje

- 17 Gerechtshof (pritožbeno sodišče) se sooča z dvema različnima stališčema o pomenu morebitnega uspeha tožbenih zahtevkov zoper prvotoženo stranko pri uporabi člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia, ki se oba zastopata v nizozemski pravni praksi.
- 18 V skladu s prvim stališčem je treba uspeh tožbenih zahtevkov presojati šele pri odločanju o glavni stvari. Vendar gre lahko v skladu s tem stališčem za zlorabo prava, če se zoper prvotoženo stranko vloži tožbeni zahtevek, za katerega se že v izhodišču ve, da nima možnosti za uspeh.
- 19 V skladu z drugim stališčem je treba že pri ugotavljanju mednarodne pristojnosti preveriti, ali so vloženi tožbeni zahtevki v dejanskem in pravnem smislu zadostno utemeljeni, zlasti če gre za tožbeni zahtevek zoper prvotoženo stranko, člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia pa v primeru nezadostne utemeljitve ni mogoče uporabiti. Zagovorniki tega stališča se sklicujejo na sodbi z dne 28. januarja 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, točka 61, in z dne 16. junija 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, točka 44. Sodišče je v njima navedlo, da se pri preizkusu pristojnosti ne sme upoštevati le trditve tožeče stranke. Presoditi naj bi bilo treba tudi dostopne informacije o dejanskem pravnem razmerju med strankama in trditve tožene stranke. V skladu s tem stališčem se lahko člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia uporabi šele, če je že v izhodišču – torej brez meritornega postopka med strankami, podrobnejše presoje dejanskega stanja ali izvajanja dokazov – dovolj verjetno, da bo tožbeni zahtevek zoper prvotoženo stranko uspešen.
- 20 Obstajajo utemeljeni dvomi glede tega, katero stališče je pravilno. Generalni pravobranilec P. Mengozzi je v sklepnih predlogih z dne 24. maja 2007 v zadevi Freeport (C-98/06, EU:C:2007:302, točka 70) zastopal stališče, da k preučitvi tveganja nezdržljivosti sodnih odločb spada tudi možnost, da bi sodišče ugodilo tožbenemu zahtevku proti tožencu s stalnim prebivališčem v državi sodišča, pri katerem je bila vložena tožba. V skladu s stališčem generalnega pravobranilca P. Mengozzija ima lahko ta možnost konkreten praktični pomen za izključitev tveganja nezdržljivosti sodnih odločb le v posebnih primerih, v katerih bi se izkazalo, da tak tožbeni zahtevek očitno ni dopusten ali ni utemeljen. Vendar je Sodišče v sodbi z dne 13. julija 2006, Reisch Montage, C-103/05, EU:C:2006:471, točka 31, presodilo, da se je na člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 mogoče sklicevati v primeru tožbe, ki je bila v državi članici vložena proti prvotoženi stranki s stalnim prebivališčem v tej državi in drugotoženi stranki s sedežem v drugi državi članici, tudi kadar se šteje, da je bila ta tožba že ob njeni vložitvi na podlagi nacionalne ureditve nedopustna glede prvotožene stranke.

Kljub temu pa gre lahko za zlorabo prava, če se zoper prvotoženo stranko vložijo tožbeni zahtevek, za katerega se že v izhodišču ve, da nima možnosti za uspeh.

Tretje vprašanje

- 21 To vprašanje je pomembno le, če je treba v okviru preizkusa pristojnosti upoštevati, ali bo tožbeni zahtevek zoper prvotoženo stranko uspešen. Če se lahko pri preizkusu pristojnosti zlorabo prava in s tem nepristojnost ugotovi le, če je zoper prvotoženo stranko vložjen tožbeni zahtevek, za katerega se že v izhodišču ve, da nima možnosti za uspeh, je treba na ta vprašanja – če ne gre za zlorabo prava – odgovoriti pri odločanju o glavni stvari.
- 22 Tretje vprašanje se nanaša na tako imenovano „domnevo Akzo“, to je izpodbojna domneva, da lahko matična družba, ki je (skoraj) stoddotna lastnica kapitala svoje hčerinske družbe, ki je kršila konkurenčna pravila Unije, odločilno vpliva na ravnanje te hčerinske družbe (glej sodbo z dne 10. septembra 2009, Akzo Nobel in drugi/Komisija, C-97/08 P, EU:C:2009:536, točka 60 in navedena sodna praksa). Ta domneva velja tudi, če lahko matična družba izvršuje vse glasovalne pravice, vezane na delnice svoje hčerinske družbe (glej sodbo z dne 27. januarja 2021, The Goldman Sachs Group/Komisija, C-595/18 P, EU:C:2021:73, točka 35), ter je bila uporabljena tudi pri matični družbi, ki je izvajala posredni nadzor prek vmesnega holdinga (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2012, Shell Petroleum in drugi/Komisija, T-343/06, EU:T:2012:478, točka 52), in pri matični družbi, ki je neaktivni holding brez svoje gospodarske dejavnosti (glej sodbi z dne 20. januarja 2011, General Química in drugi/Komisija, C-90/09 P, EU:C:2011:21, točke od 86 do 88, in z dne 11. julija 2013, Komisija/Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, EU:C:2013:514, točke od 42 do 44). „Domneva Akzo“ je bila razvita v okviru javnopravnega izvajanja konkurenčnega prava Unije. Obstajajo utemeljeni dvomi v zvezi s tem, ali se lahko „domneva Akzo“ uporablja v civilnopravnih sporih v zvezi s škodo, povzročeno z omejevalnimi sporazumi.
- 23 Po eni strani se poudarja, da je treba pojem podjetje iz konkurenčnega prava pri javnopravnem izvajanju konkurenčnega prava in pri njegovem izvajanju v civilnopravnem okviru razlagati enako in da preudarki, na katerih temelji uporaba „domneve Akzo“ v okviru javnopravnega izvajanja konkurenčnega prava Unije, veljajo tudi za njegovo izvajanje v civilnopravnem okviru.
- 24 Po drugi strani pa se zastopa stališče, da je „domneva Akzo“ le postopkovna dokazna domneva, na katero se v upravnih postopkih sklicujejo Komisija in nacionalni organi za varstvo konkurence. Sodba Sumal in sodba z dne 14. marca 2019, Skanska Industrial Solutions in drugi (C-724/17, EU:C:2019:204), naj ne bi niti imeli prednosti pred nacionalnimi dokaznimi in postopkovnimi pravili niti naj na podlagi teh sodb ne bi bilo mogoče sklepati, da se lahko to upravno postopkovno pravilosamodejno uporablja v civilnopravnih postopkih glede odškodninske odgovornosti. Pri tem naj bi bilo pomembno, da „domneva Akzo“ v

skladu s točko 43 sodbe Sumal ni vidik, ki ga je treba upoštevati pri določanju (civilnopravne) odgovornosti.

Četrto vprašanje, točke od (a) do (c)

Četrto vprašanje, točka (a)

- 25 Unilever in drugi menijo, da se lahko člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia uporablja že, če so tožbeni zahtevki zoper tožene stranke s sedežem v tujini in eden od tožbenih zahtevkov zoper tožene stranke s sedežem na Nizozemskem tesno povezani v smislu te določbe, tudi če ena ali več teh toženih strank nima sedeža v sodnem okraju sodišča, pri katerem je bila vložena tožba. V skladu z nasprotnim stališčem je lahko prvotožena stranka le ena tožena stranka, ki ima sedež v okraju sodišča, pri katerem je bila vložena tožba. V nizozemski pravni praksi se zastopata obe stališči.
- 26 Gerechtshof (pritožbeno sodišče) ugotavlja, da se v skladu z besedilom člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia zdi, da je lahko prvotožena stranka le ena tožena stranka. Če bi se izkazalo, da morajo biti tesno povezani tožbeni zahtevki zoper vse sotožene stranke in tožbeni zahtevki zoper družbo SK International, bi bilo to precej strožje merilo, kot če bi zadostovala povezava z enim od tožbenih zahtevkov, vloženih zoper eno od drugih toženih strank s sedežem na Nizozemskem (vendar ne v sodnem okraju Rechtbank Amsterdam (okrajno sodišče v Amsterdamu)). Kot je bilo navedeno v točki 10, mora Gerechtshof (pritožbeno sodišče) v tej zadevi šteti, da je pristojno za vse tožene stranke s sedežem na Nizozemskem.

Četrto vprašanje, točka (b)

- 27 Ker družba SK International morda ne more biti prvotožena stranka, lahko pa je prvotožena stranka ena od drugih toženih strank s sedežem na Nizozemskem, je pomembno, ali je člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia neposredna in – ob izključitvi nacionalnih pravil o krajevni pristojnosti – morda celo izključna podlaga ne le za mednarodno, ampak tudi krajevno pristojnost. Na to kaže besedilo člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia. Ta dvojna funkcija je bila priznana že pri členu 7, točki 1 in 2, ter členu 11(1)(b) Uredbe Bruselj Ia, ki imata podobno besedilo kot člen 8, točka 1, te uredbe (glej sodbe z dne 15. julija 2012, Volvo in drugi, C-30/20, točka 33; z dne 3. maja 2007, Color Drack, C-386/05, EU:C:2007:262, točka 30, in z dne 30. junija 2022, Allianz Elementar Versicherung, C-652/20, EU:C:2022:514). Namen četrtega vprašanja, točka (b), je jasen odgovor na to vprašanje, ker se pri četrtem vprašanju, točka (c), šteje, da ima člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia tako dvojno funkcijo.

Četrto vprašanje, točka (c)

- 28 Četrto vprašanje, točka (c), se postavlja za primer, da prvotožena stranka sicer ne more biti družba SK International, lahko pa je prvotožena stranka ena od drugih toženih strank s sedežem na Nizozemskem. V primeru nikalnega odgovora na četrto vprašanje, točka (a) – da je lahko prvotožena stranka le ena tožena stranka – in v primeru pritrdilnega odgovora na četrto vprašanje, točka (b) – da je člen 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia neposredna podlaga za določitev krajevno pristojnega sodišča – se namreč postavlja vprašanje, ali je v skladu s členom 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia mogoče predodeliti zadevo sodišču v kraju stalnega prebivališča druge tožene stranke v isti državi članici. V tem primeru (če ni tesne povezave s tožbenim zahtevkom zoper prvotoženo stranko, obstaja pa tesna povezava s tožbenim zahtevkom zoper drugo toženo stranko s sedežem v isti državi članici) je treba, če interna predodelitev ni možna, ponovno vložiti tožbo pri sodišču v kraju stalnega prebivališča te druge tožene stranke v isti državi članici. Posledica tega je začetek novega postopka, v katerem je treba ponovno po uradni dolžnosti preveriti mednarodno pristojnost. Z možnostjo interne predodelitve (eno nizozemsko sodišče predodeli zadevo drugemu, pri čemer se postopek nadaljuje v fazi, v kateri je) se uresničujeta načeli ekonomičnosti postopka in smotnosti. Zato Gerechtshof (pritožbeno sodišče) meni, da mora biti dopustna razlaga člena 8, točka 1, Uredbe Bruselj Ia, v skladu s katero je možna taka interna predodelitev.